

Změny v zákoně o vodách a ve stavebním zákoně

dne 14. 10. 2021

Jaroslava Nietzscheová, prom.práv.

Jaroslava.Nietzscheova@pvl.cz

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (VZ)

- asi 34x novelizován
- prováděcí předpisy - 7 nařízení vlády
 - 19 vyhlášek
- dlouhá historie právní úpravy

Předmět právní úpravy - § 1 VZ

(1) Účelem tohoto zákona je chránit povrchové a podzemní vody, **jako ohrožené a nenahraditelné složky životního prostředí a přírodní zdroje**, stanovit podmínky pro hospodárné využívání **vodních zdrojů, pro zachování vodních zdrojů a předejití stavu nedostatku vody** a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropských společenství.....

„Suchá“ novela vodního zákona

zákon č. 544/2020 Sb.

účinnost - od 1.2.2021

- nové povinnosti stavebníků - § 5
- nové povinnosti VÚ - § 5a
- nové povinnosti oprávněných - § 10
- možnost odstraňování vodních děl - § 15c, § 44, § 47

„Suchá“ novela vodního zákona

- Zpřesnění oprávnění správců povodí a ČHMÚ a VÚV při zjišťování a hodnocení stavu povrchových nebo podzemních vod - § 21
- rozšíření podmínek pro stanovení minimálního zůstatkového průtoku - § 36
- změna při povolování vypouštění odpadních vod do vod podzemních - § 38 odst. 9
- není třeba povolení vypouštění odpadních vod z odlehčovacích komor jednotných kanalizací

„Suchá“ novela vodního zákona

- další povinnosti vlastníků vodních děl - čišťen odpadních vod na ohlášení - § 59 odst. 1 písm. k)
- změna povinností vlastníků vodních děl při provádění technickobezpečnostního dohledu - § 61, § 62
- založení evidence vodních děl kategorie IV. z hlediska technickobezpečnostního dohledu

„Suchá“ novela vodního zákona

nová hlava X. zvládání sucha a nedostatku vody

definice

plány pro sucho

orgány pro zvládání sucha a nedostatku vody

předpovědní služba

opatření

Základní povinnosti při nakládání s vodami - § 5

Při provádění staveb, změnách

- zajistit zásobování vodou

Novela z roku 2018 vyloučila tzv. „**jiné zneškodňování**“
odpadních vod

Suchá novela – určila pořadí zneškodňování OV

Základní povinnosti při nakládání s vodami - § 5

Pořadí zneškodňování OV:

- odvádění do kanalizace k tomu určené
- čištěním s následným vypouštěním do vod POV nebo POD
- akumulace v nepropustné jímce (žumpě) s následným vyvážením na zařízení schválené pro jejich zneškodňování

(§ 38 odst. 8 VZ – odvoz může provádět pouze provozovatel ČOV nebo osoba oprávněná podle živnostenského zákona)

Likvidace akumulovaných odpadních vod v bezodtokových jímkách - § 38 odst. 8

od 1. 1. 2021 - jen odvozem na ČOV

povinnost - na výzvu VÚ nebo ČIŽP – předložit:

- doklady o odvozu na 2 roky zpět
- odvážet smí jen provozovatel ČOV, oprávněná osoba
- písemný doklad - jméno
 - místo
 - množství
 - datum
 - ČOV

Základní povinnosti při nakládání s vodami - § 5

Suchá novela – dala povinnost stavebníkovi pro likvidaci srážkových vod:

- akumulace a následným využitím,
- vsakování na pozemku,
- výpar,

není-li žádný z těchto způsobů omezení odtoku srážkových vod možný nebo dostatečný:

- zadržování a řízené odváděním
- kombinací těchto způsobů.

Bez splnění těchto podmínek **nesmí být povolena stavba**, změna stavby před jejím dokončením, užívání stavby ani vydáno rozhodnutí o dodatečném povolení stavby nebo rozhodnutí o změně v užívání stavby.

Nové kompetence vodoprávních úřadů - § 5a VZ

Vodoprávní úřady ORP - § 106 VZ,
krajské úřady podle § 107 odst. 1 písm. a) VZ

Stanoviska k návrhům územně plánovací dokumentace:

- k zásadám územního rozvoje,
- k územním plánům,
- k regulačním plánům

s cílem ochrany povrchových a podzemních vod, jejich hospodárného využívání, vytváření podmínek pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha v zastavěných a zastavitelných územích.

Podklady pro vymezení ploch vhodných k omezování a zadržování odtoku srážkových vod a realizaci vodních prvků.

Vypouštění odpadních vod z odlehčovacích komor jednotných kanalizací - § 8 odst. 3 písm. g) VZ

Zrušení povinnosti mít povolení k vypouštění odpadních vod ze všech odlehčovacích komor jednotných kanalizací.

Vydaná povolení budou platit dál.

Oprávněný může požádat o zrušení platného rozhodnutí.

Probíhající vodoprávní řízení musí být dokončena - čl. II, bod 7 zák. č. 544/2020 Sb.

Žadatel může kdykoliv vzít svou žádost zpět.

Vodoprávní úřad musí řízení rozhodnutím zastavit.

Měření množství vody, se kterou se nakládá - § 10 odst. 1

Měřit množství vody:

- Odběry POV i POD v celkovém množství alespoň 1 000 m³ vody v kalendářním roce nebo 100 m³ vody v kalen. měsíci

Účinnost od 1. 1. 2022

Rekreační plavba - § 15 odst. 8 VZ

Vodoprávní úřad je povinen při povolování, změnách a odstraňování nebo rušení vodních děl zohlednit

- překonávání vodních děl přenesením nebo splutím při rekreační plavbě
- ochranu vodních a na vodu vázaných ekosystémů
- pohyb ryb a vodních živočichů

Vodní díla - § 55 VZ

Vodní díla jsou - stavby

- výrobky plnící funkci stavby

V pochybnostech rozhoduje příslušný VÚ - § 55 odst. 4 VZ

Vodní díla lze realizovat - na povolení VÚ - § 15 VZ

- na ohlášení se souhlasem VÚ

- § 15a VZ

Vodní díla lze odstraňovat - na povolení VÚ - § 15 VZ

- na ohlášení se souhlasem VÚ

- § 15c VZ

Vodní díla na ohlášení - § 15a odst. 1 VZ

ČOV do kapacity 50 EO s certifikátem - zák. č. 22/1997 Sb.,
o technických požadavcích na výrobky

Doklady k ohlášení:

- na formuláři příloha č. 19 vyhl. č. 183/2018 Sb.
- v odst. 2 § 15a VZ

Pozn.: územní rozhodnutí/souhlas - § 96 SZ

(nelze pokud je ČOV povolována společným povolením)

Vodní díla na ohlášení

- § 59 odst. 1 písm. k) VZ

Provést poprvé nejpozději do 6 měsíců od zprovoznění ČOV a pak jedenkrát za dva roky prostřednictvím osoby odborně způsobilé pověřené MŽP technické revize vodního díla ohlášeného podle § 15a a výsledky těchto revizí předávat do 30 pracovních dnů od provedení revize vodoprávnímu úřadu. Vlastník vodního díla je povinen odstranit zjištěné závady ve lhůtě do 60 dnů od provedení revize.

Vodní díla na ohlášení - § 15a odst. 3 VZ

Vodní nádrže (rybníky)

do 20 000 m² s výškou hráze do 2,5 m

sloužící k vzdouvání a akumulaci povrchových vod
kategorie IV. TBD nebo nepodléhající TBD

Doklady k ohlášení:

- formulář není ve vyhlášce č. 183/2018 Sb.
- v § 15a odst. 4 VZ

Vodní díla na ohlášení - § 15a VZ

Doklady k ohlášení:

- projektová dokumentace s průvodní zprávou,
- souhrnná technická zpráva,
- situačními výkresy,
- dokumentací objektů a technických a technologických zařízení,
- dokladovou částí,
- s návrhem kontrolních prohlídek stavby,
- návrhem na zařazení do kategorie TBD a rozsahu jeho provádění,
- údaji o maximální a normální hladině vzduté a akumulované vody,
- údajem o objemu vody při normální hladině;
- posudek pro zařazení vodního díla do kategorie z hlediska TBD

Vodní díla na ohlášení - § 15a VZ

Doklady k ohlášení :

- stanovisko správce povodí
- vyjádření příslušného správce vodního toku
- stanovisko obce
- údaje o průtocích vody ve vodním toku
- návrh minimálního zůstatkového průtoku
- návrh místa a způsobu měření MZP

Nakládání s vodami se považuje za povolené na dobu existence vodní nádrže

Vodní díla na ohlášení - § 15a VZ

Souhlasem VÚ s ohlášením se má návrh minimálního zůstatkového průtoku uvedený v PD za stanovený (§ 36 odst. 2 vodního zákona)

Metodický pokyn odboru ochrany vod MŽP 9/1998

Nebude-li žádost obsahovat některé údaje nebo podklady - překlopení do stavebního řízení.

Vodní díla na ohlášení - § 59 odst. 4 VZ

Vlastník vodního díla ohlašovaného podle § 15a odst. 3 zpracuje a předloží MŘ vodoprávnímu úřadu ke schválení nejpozději s žádostí o kolaudační souhlas podle stavebního zákona.

Formulář – příloha č. 25 vyhlášky č. 183/2018 Sb.

Terénní úpravy na ohlášení - § 15b VZ

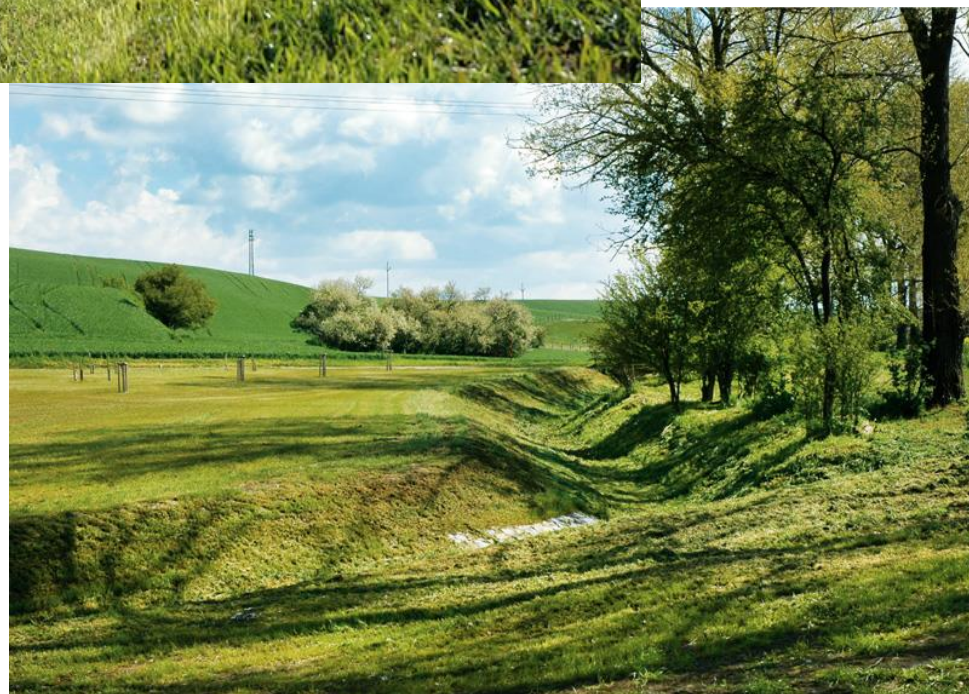
Terénní úprava slouží k zadržování vody v krajině
(nejde o vodní díla)

Výměra nad 300 m² – max. 20 000 m² do hloubky 1,5 m
v nezastavěném území

- bez společné hranice s pozemní komunikací

Doklady k ohlášení:

- formulář není obsažen ve vyhlášce č. 183/2018 Sb.
- odst. 2 a 3 § 15b VZ

*Terénní úprava slouží
k zadržování vody v krajině*

Terénní úpravy na ohlášení - § 15b VZ

Není třeba stanovisko správce povodí ani vyjádření správce vodního toku

Účastník – sousedící pozemek, možné ovlivnění VT, VD

Doklady k ohlášení

- průvodní zpráva se základními údaji
- údaje o předpokládaných účincích na okolí
- technický popis postupu a způsobu prací
- údaje o násypných hmotách
- údaje o místě a způsobu uložení vytěžených hmot
- údaje o způsobu zhutňování a povrchové úpravě

Terénní úpravy na ohlášení - § 15b VZ

Doklady k ohlášení

- situační výkres na katastrální mapě
- situační výkres v měřítku 1 : 500 s vyznačením terénních úprav, pozemků, na nichž se projeví důsledky
- vyznačení ochranných a bezpečnostních pásem, záplavových území
- potřebné geometrické parametry určující polohové a výškové umístění

Terénní úpravy neslouží k nakládání s vodami

Nemohou být umístěny v korytě vodních toků

Odstraňování vodních děl za účelem obnovy přírodních koryt drobných vodních toků - § 15c VZ

Jde o podélné úpravy koryt drobných vodních toků

- vybudované před 1.1.2002
- neplní svou funkci
- neslouží svému účelu
- jsou mimo zastavěná území a zastavitelné plochy

K jejich odstranění postačí ohlášení vlastníka vodoprávnímu úřadu.

Odstraňování vodních děl za účelem obnovy přirozených koryt drobných vodních toků - § 15c VZ

Doklady k ohlášení:

- není formulář ve vyhlášce č. 183/2018 Sb.
- v odst. 3 § 15c VZ

- právo k pozemku nebo souhlas vlastníka pozemku
- § 184a SZ
- stanoviska dotčených orgánů
- souhlasné stanovisko příslušného správce vodního toku

Souhlasem VÚ s odstraněním takového vodního díla se koryto vodního toku stane přirozeným.

Odstraňování vodních děl za účelem obnovy přirozených koryt drobných vodních toků

Odstraňování vodních děl za účelem obnovy přírodních koryt drobných vodních toků - § 15c VZ

Odstraněním nesmí dojít

- k významnému zhoršení funkcí vodního toku
- k významnému dotčení práv a oprávněných zájmů vlastníků pozemků tvořících koryto vodního toku nebo s ním sousedících

Nemá-li ohlášení - předepsané náležitosti

- trpí-li jinými vadami

VÚ vyzve ohlašovatele k doplnění

VÚ rozhodně usnesením o provedení vodoprávního řízení
o povolení odstranění stavby - § 15 VZ

Usnesení se oznamuje jen vlastníkovi

Nelze se proti němu odvolat

Koryta vodních toků - § 44 odst. 2 VZ

Přirozeným korytem vodního toku je koryto nebo jeho část, které vzniklo přirozeným působením tekoucích povrchových vod a dalších přírodních faktorů nebo provedením opatření k nápravě zásahů způsobených lidskou činností nebo **odstraněním VD za účelem obnovy přirozeného koryta drobného vodního toku** a které může měnit svůj směr, podélný sklon a příčný profil.

Správou vodních toků se rozumí povinnost:

obnovovat přirozená koryta drobných vodních toků odstraněním vodních děl, **jimiž byla před rokem 2002 upravena, změněna nebo zřízena úprava koryt drobných vodních toků.**

Posuzování vlivu záměrů na stav vodních útvarů

Primární posouzení - správci povodí (§ 54 odst. 4 VZ)

Metodický pokyn MZe a MŽP k posuzování možnosti vlivu
záměru na stav VÚ

- po 1. 1. 2019 - podle VZ

- § 8 odst. 1 písm. a) bod 1, 2, 3 a 5
- § 8 odst. 1 písm. b) bod 1, 3 a 5
- § 14 odst. 1 písm. b, d, e, f
- § 15 odst. 1 odst. 6
- § 17 odst. 5
- § 104 odst. 9

Výjimka k záměru vedoucího ke zhoršení stavu nebo ekologického potenciálu útvaru POV nebo stavu útvaru POD - § 23a VZ

Zhoršení stavu/potenciálu VÚ je možné pouze na základě výjimky, kterou udělí VÚ vodoprávní úřad na základě žádosti při současném splnění těchto podmínek (§ 23a odst. 8 VZ)

Bez udělené výjimky podle odstavce 8 nelze záměr vedoucí ke zhoršenípovolit ani provést. (§ 23a odst. 9 VZ)

Důvody pro udělení výjimky podle odstavce 8 musí být uvedeny a vysvětleny v platném plánu povodí podle § 24 nebo v jeho nejbližší aktualizaci.

(§ 23a odst. 10 VZ)

Výjimka k záměru vedoucího ke zhoršení stavu nebo ekologického potenciálu útvaru POV nebo stavu útvaru POD - § 23a VZ

Krajské úřady dle § 107 odst. 1 písm. f) vodního zákona
rozhodují o výjimce dle § 23a odst. 8 VZ.

Ve správních řízeních VÚ dojde-li k závěru, že provedení záměru může vést ke zhoršení stavu/potenciálu útvaru, **upozorní žadatele, že bez udělené výjimky podle § 23a odst. 8 VZ není možné záměr povolit ani provést a že bez této výjimky nelze vydat kladné závazné stanovisko.**

(§ 107 odst. 1 písm. f) VZ)

Minimální zůstatkový průtok - § 36 VZ

Stanovením minimálního zůstatkového průtoku musí být

- umožněno obecné nakládání s vodami
- ekologické funkce vodního toku

(§ 2 písm. e) vyhlášky č. 178/2012 Sb.)

- **zohledněna možnost rekreační plavby**

Minimální zůstatkový průtok stanoví VÚ v řízení o povolení k nakládání s vodami - § 36 odst. 2 VZ

U vodních děl - vodních nádrží na ohlášení - § 15a odst. 3 VZ je stanoven navržený minimální zůstatkový průtok souhlasem VÚ

Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly - § 61 VZ

Vlastníci vodních děl jsou povinni provádět technickobezpečnostní dohled - § 62 VZ

Vodní díla sloužící k vzdouvání a zadržování povrchových vod - kategorie I., II., III. a IV.

Vodní díla I., II. a III. kategorie jsou jmenovitě uvedena na webových stránkách MZe - 462

Vodní díla IV. Kategorie - určena rozhodnutím VÚ
- existovala před 1.4.1975

Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly - § 61 VZ

Rozsah povinností vlastníka při provádění TBD vyplývá z vyhlášky č. 471/2001 Sb.

VÚ - může rozhodnutím stanovit další povinnosti při provádění TBD
TBD u vodních děl I., II. a III. kategorie musí být prováděn jen prostřednictvím pověřené osoby - § 62 odst. 2 VZ

TBD u vodních děl IV. kategorie může vykonávat vlastník vodního díla sám

Vlastník vodního díla je povinen

- oznámit pověřenou osobu (její změnu) MZe - § 62 odst. 4 VZ
- předložit zápis o prohlídce TBD VÚ

Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly - § 61 VZ

Změna právní úpravy - povinnosti a postupy z vyhlášky
č. 471/2001 Sb. jsou přeneseny do VZ

- **výčet vodních děl podléhajících TBD**
- posudek pro zařazení do kategorie TBD vychází z
 - vyhl. č. 590/2002 Sb.
 - ČSN 752 935 - Posuzování bezpečnosti vodních děl při povodni
- pověřená osoba - MZe

Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly - § 61 VZ

Evidence technickobezpečnostního dohledu - vede MZe,
pověřená osoba, VÚ

Pověřená osoba je povinna

- zajistit kontinuální výkon TBD i v době mimořádných situací
- vést evidenci vybraných údajů o vodních dílech
- předávat údaje čtvrtletně MZe

Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly - § 61 VZ

Vodoprávní úřady

- vedou evidenci vybraných údajů TBD vodních děl IV. kategorie, kde provádí TBD vlastník
- předávají údaje evidence TBD MZe

Nový stavební zákon

- **zákon č. 283/2021 Sb.**
- **335 paragrafů + 9 příloh**
- **účinnost – dělená**
- **vyhlášen 29. 8. 2021**
- **související zákon č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona – změna mj. vodního zákona**

Děkujeme za pozornost